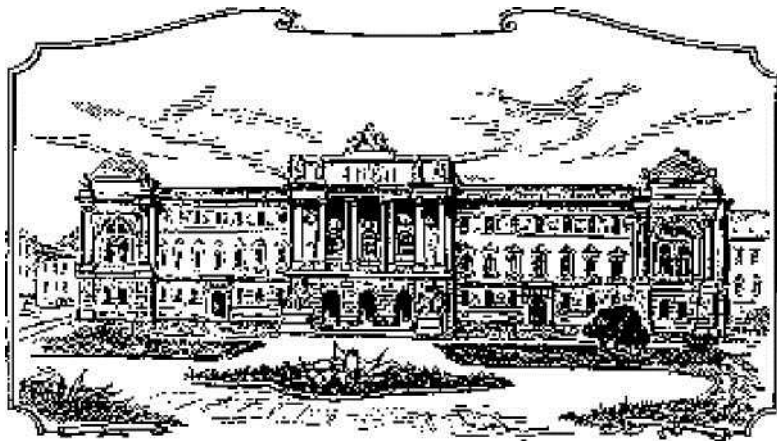

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА**

**ВИРОБНИЧА (ПЕРЕДДИПЛОМНА)
ПРАКТИКА**

програма і методичні рекомендації для студентів
спеціальності 051 – “Економіка”
спеціалізації “Бізнес-статистика і аналітика”
освітнього ступеня «магістр»

ЛЬВІВ – 2019

Виробнича (переддипломна) практика: програма і методичні рекомендації для студентів спеціальності 051 “Економіка” спеціалізації “Бізнес-статистика і аналітика” / Укладачі : Матковський С.О. , Гринькевич О.С., Панчишин Т.В. – Львів: Видавництво ЛНУ імені Івана Франка, 2019. – 16 с.

Укладачі:

Матковський С.О., Гринькевич О.С., Панчишин Т.В.

Рецензенти:

Миронюк А.К. кандидат економічних наук, доцент кафедри статистики ЛНУ імені Івана Франка

Марець О.Р. кандидат економічних наук, доцент кафедри статистики ЛНУ імені Івана Франка

Відповідальний за випуск:

Лутчин Н.П. кандидат економічних наук, доцент кафедри статистики ЛНУ імені Івана Франка

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри статистики ЛНУ імені Івана Франка. Протокол № 01 від 27 серпня 2019 року.

ВСТУП

Відповідно до Національної рамки кваліфікацій випускник з освітнім рівнем “магістр” володіє комплексом знань, умінь, а також навиків у галузі комунікацій, автономності та відповідальності, що забезпечують йому здатність “розв’язувати складні задачі і проблеми у певній галузі професійної діяльності”, а відповідно – проводити дослідження і здійснювати інновації в умовах, що характеризується неповною визначеністю.

Виробнича (переддипломна) практика є одним із завершальних етапів формування зазначених вище інтегральних компетентностей магістрів, під час якої студенти можуть не лише набути практичних навиків застосування теоретичних знань, але й визначити найбільш актуальні проблеми у галузі майбутньої професійної діяльності, обґрунтовувати ефективні шляхи їх вирішення для організації/підприємства – бази практики.

Основним результатом проходження виробничої (переддипломної) практики студентів спеціальності 051 “Економіка” спеціалізації “Бізнес – статистика і аналітика” є розвиток інтегральних компетентностей у галузі вирішення теоретичних і прикладних питань аналізу соціально-економічних явищ і процесів з використанням статистичних методів і прикладних програм обробки великих масивів інформації.

Виробничу (переддипломну) практику студенти п’ятого курсу денної форми навчання та шостого курсу заочної форми навчання проходять згідно з навчальним планом. Тривалість практики – чотири тижні для денної форми навчання та два тижні для заочної форми навчання. Форма звітності – диференційований залік.

Підготовлена програма виробничої (переддипломної) практики містить характеристику цілей та основних завдань практики, вимоги щодо кінцевих результатів її виконання, опис підприємств – баз практики, а також основні складові звіту про практику та вимоги щодо його оформлення.

МЕТА І ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ ВИРОБНИЧОЇ (ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ) ПРАКТИКИ

Практика студентів спеціальності 051 “Економіка” спеціалізації “Бізнес – статистика і аналітика” складається з двох етапів:

1. Виробнича (переддипломна) практика, пов’язана з постановкою та характеристикою актуальних теоретико-методологічних питань дослідження явищ і процесів відповідно до тематики кваліфікаційної (магістерської) роботи, сфери діяльності організації-бази практики.

2. Виробнича (переддипломна) практика, пов’язана з формуванням і систематизацією матеріалів кваліфікаційної (магістерської) роботи у частині економіко-статистичного аналізу досліджуваного у кваліфікаційній роботі об’єкту та предмету.

Виробнича (переддипломна) практика є важливою складовою етапу підготовки інформаційного забезпечення кваліфікаційної (магістерської) роботи.

Мета виробничої (переддипломної) практики – формування матеріалів науково-практичного характеру, які відображають результати аналізу досліджуваного у кваліфікаційній (магістерській) роботі об’єкту, а також результати виконання актуальних для організації – бази практики аналітичних задач, передбачених тематикою кваліфікаційної (магістерської) роботи.

Основні завдання виробничої (переддипломної) практики пов’язані з написанням кваліфікаційної (магістерської) роботи, дослідженням окремих питань за замовленням організації/підприємства – бази практики.

За результатами проходження виробничої (переддипломної) практики студенти подають завершені аналітичний (другий) розділ кваліфікаційної (магістерської) роботи та рекомендаційний (третій) розділ даної роботи.

Основні завдання виробничої (переддипломної) практики:

– погодження із завідувачем кафедри, науковим керівником випускної кваліфікаційної (магістерської) роботи та керівником практики методології статистичного аналізу об’єкту магістерського дослідження з урахуванням питань, які є актуальними для діяльності організації – бази практики, а також пов’язані з тематикою науково-дослідної роботи кафедри¹;

¹ Тематика науково-дослідної роботи кафедри статистики на період 2016-2019 років – “Формування і використання статистичної бази даних і метаданих в регіональному управлінні”.

– організаційно-правова характеристика підприємства – бази практики, її структури, основних завдань і повноважень структурного підрозділу, де студент безпосередньо проходить виробничу (переддипломну) практику;

– характеристика основних типів аналітичних задач, які є актуальними для організації/підприємства – бази практики відповідно до тематики магістерської роботи, складових інформаційного забезпечення вирішення цих задач, організаційного та технологічного процесу збору та обробки різних типів необхідних даних;

– написання аналітичної частини кваліфікаційної (магістерської) роботи з урахуванням погодженого з керівником від бази практики індивідуального аналітичного завдання на замовлення організації/підприємства – бази практики;

– підготовка заключної частини кваліфікаційної (магістерської) роботи;

– участь у міжнародних і/або всеукраїнських науково-практичних конференціях студентів і молодих вчених, які заплановані в ЛНУ імені Івана Франка, інших освітніх та академічних організаціях та відбуваються в період проходження практики;

– підготовка (спільно з науковим керівником кваліфікаційної (магістерської) роботи) публікації до фахових та інших наукових видань за матеріалами магістерського дослідження.

БЮДЖЕТ РОБОЧОГО ЧАСУ ПРАКТИКИ

Тривалість виробничої (переддипломної) практики для студентів стаціонарної форми навчання – 4 тижні, а заочної форми навчання – 2 тижні. Під час проходження практики студент використовує свій робочий час за графіком, наведеним у табл.1.

Таблиця 1- Бюджет робочого часу виробничої (переддипломної) практики

№ з/п	Вид роботи	Кількість робочих днів	
		Денної форми навчання	Заочної форми навчання
1	Опрацювання установчих, організаційно-розпорядчих та інших документів підприємства/організації – бази практики, які за змістом відповідають завданням практики	2	1
2	Опрацювання матеріалів для характеристики основних типів аналітичних задач, актуальних для організації/підприємства – бази практики відповідно до тематики магістерської роботи, організаційного та технологічного процесу збору та обробки різних типів даних	4	1
3	Опрацювання матеріалів для підготовки аналітичної частини практики за темою магістерської роботи	8	3
4	Опрацювання матеріалів для підготовки заключної частини практики за темою магістерської роботи	6	3
5	Підготовка наукової публікації за темою магістерської роботи (наукова стаття, тези доповіді)	4	4
6	Оформлення та затвердження звіту	4	2
	<i>Разом</i>	28	14

БАЗИ ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ

Основною вимогою вибору організації – бази практики є можливість збирання і аналізування інформаційних матеріалів за наперед узгодженою темою та планом кваліфікаційної (магістерської) роботи.

Основними місцями проходження практики студентами є структурні підрозділи підприємства/організації, які забезпечують інформаційно-аналітичну підтримку управлінських рішень на локальному (підприємство/організація), регіональному чи загальнодержавному рівнях.

Типовими організаціями – базами виробничої (переддипломної) практики студентів спеціальності 051 “Економіка” спеціалізації “Бізнес – статистика і аналітика” є:

- Головне управління статистики у Львівській області або управління та відділи статистики у районах/містах області (за бажанням студента),
- Інститут регіональних досліджень НАН України;
- структурні підрозділи обласних державних адміністрацій, органів місцевого самоврядування у Львівській області та інших регіонах України;
- інші економічні та інформаційно-аналітичні підрозділи органів державної влади та місцевого самоврядування;
- підприємства та організації бізнес-сектору економіки – промислові, будівельні, торгівельні, фінансові.

ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИКИ

Навчально-методичне керівництво практикою забезпечує кафедра статистики. На початку практики студенти проходять інструктаж з охорони праці, ознайомлюються з програмою практики, її термінами та основними вимогами щодо кінцевих результатів.

Керівники практики від кафедри та від підприємства (організації) перевіряють організацію та якість проходження практики студентами, контролюють проходження практики.

Скерування студентів на практику здійснюється наказом ректора Університету.

Зарахування студентів на практику і призначення керівників практики від підприємства (організації) здійснюється наказом керівника підприємства (організації) – бази практики.

Студент-практикант працює за індивідуальним графіком відповідно до робочої програми практики та плану кваліфікаційної (магістерської) роботи.

Обов'язки студента-практиканта

Студент-практикант зобов'язаний прибути на підприємство (організацію) для проходження практики в терміни, визначені Університетом.

Студентові необхідно:

1. Простежити за оформленням адміністрацією наказу про проходження практики та призначення керівника практики від підприємства (організації).
2. Одержати від керівника план-графік проходження практики.
3. Оформити перепустку.

Під час проходження практики студент зобов'язаний:

4. Дотримуватись правил внутрішнього трудового розпорядку, які діють на підприємстві.
5. Виконувати розпорядження керівників практики.
6. Вести щоденник за визначеною формою.
7. Щотижня звітувати керівникам практики про виконання завдань.

Обов'язки керівників практики

Керівник виробничої (переддипломної) практики від Університету зобов'язаний:

- 1) систематично контролювати хід виконання програми практики;
- 2) проводити консультації для студентів з питань практики;
- 3) перевіряти щоденники та звіти практиканта;

4) доповідати на кафедрі про хід виконання програми практики кожним студентом.

Керівник виробничої (переддипломної) практики від підприємства (організації) зобов'язаний:

- 1) погодити завдання на практику студенту відповідно до графіка проходження практики та плану кваліфікаційної (магістерської) роботи;
- 2) проводити консультації для студентів з питань практики;
- 3) перевіряти правильність та своєчасність виконання роботи;
- 4) перевіряти правильність ведення щоденника практики;
- 5) оцінювати якість виконаної роботи та звіту про практику;
- 6) повідомляти в Університет про випадки порушення студентом трудової дисципліни та інші порушення.

ВИМОГИ ДО ЗВІТУ

Після закінчення терміну виробничої (переддипломної) практики студенти письмово звітують про виконання програми та індивідуальних завдань. Зміст звіту повинен містити відомості про виконання студентом усієї передбаченої програми практики, висновки та пропозиції, використану літературу, інструктивні та нормативні документи. Структура звіту з виробничої (переддипломної) практики представлена у таблиці 2.

Таблиця 2 - Структура звіту з виробничої (переддипломної) практики

Розділ	Кількість сторінок
Титульний аркуш	1
Завдання на практику (план кваліфікаційної (магістерської) роботи)	1
ВСТУП (<i>об'єкт, предмет, мета, основні завдання практики</i>)	1
РОЗДІЛ 1. ХАРАКТЕРИСТИКА ОРГАНІЗАЦІЇ (ПІДПРИЄМСТВА) – БАЗИ ПРАКТИКИ	10-15
1.1. Цілі, основні завдання та організаційна структура діяльності підприємства та відповідного структурного підрозділу (<i>на основі відповідних типів нормативних документів</i>)	3-5
1.2. Характеристика основних типів задач і робіт (щодо процесів збору, обробки, аналізу, візуалізації, поширення даних), які виконують в організації (<i>насамперед, з урахуванням тематики магістерської роботи, завдань для дослідження, відповідних проблем та можливих шляхів їх вирішення</i>)	3-5
1.3. Основні статистичні інструменти збору, обробки та аналізу даних в інформаційно-аналітичній роботі (<i>реєстри, класифікації, показники, форми звітності, прикладні програми обробки даних</i>)	4-5
РОЗДІЛ 2. ЕКОНОМІКО-СТАТИСТИЧНИЙ АНАЛІЗ (<i>об'єкту магістерської роботи відповідно до погодженого із завідувачем кафедри та керівником практики індивідуального плану</i>)	20-25
РОЗДІЛ 3. НАПЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ... (<i>об'єкту магістерської роботи відповідно до погодженого із завідувачем кафедри та керівником практики індивідуального плану</i>)	25-30
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ (<i>за результатами виконання кожного розділу роботи</i>)	2-3
ПЕРЕЛІК ДЖЕРЕЛ ПОСИЛАННЯ (<i>згідно державних стандартів України щодо оформлення бібліографії</i>)	3-4
ДОДАТКИ <i>Копії опублікованих тез доповідей на науково-практичних конференціях та наукових статей у фахових та інших наукових виданнях (титульний аркуш видання, зміст, текст публікації)</i>	5-15

Технічні вимоги до оформлення звіту

Звіт повинен бути надрукований українською мовою за допомогою текстового редактора Word та оформлений на аркушах паперу формату А4 (210x297 мм). Загальний обсяг звіту – до 65 сторінок, без урахування додатків.

Тип шрифту: Times New Roman; шрифт основного тексту: звичайний, кегль 14 pt;

Міжрядковий інтервал: 1,5;

Поля: ліве – 30 мм; праве – 10 мм; верхнє і нижнє – 20 мм.

Розмір абзацного відступу – 5 знаків (1,25 см).

Нумерація сторінок звіту повинна бути наскрізною та виконана арабськими цифрами у верхньому правому кутку сторінки. Першою сторінкою є титульний аркуш, нумерація на якому не проставляється.

Всі структурні елементи звіту необхідно розміщувати, починаючи з нової сторінки.

Звіт про проходження практики протягом п'яти днів після її завершення студент захищає в комісії, призначеній завідувачем кафедри, і отримує диференційовану оцінку. Одержану на захисті оцінку записують у залікову книжку.

Студентові, який не виконав програми практики без поважних причин, може бути надане право проходження практики повторно. Студента, який одержав остаточну негативну оцінку комісії за практику, відраховують з університету.

Неподання звіту є підставою для повторного проходження практики, а у випадку зневажливого ставлення для відрахування з вищого навчального закладу.

ФОРМИ І МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Під час практики студент веде щоденник, в якому записує зміст виконаної роботи згідно з основними завданнями і бюджетом робочого часу, Ці дані підтверджуються підписом керівника практики від підприємства (організації) і завіряються печаткою відділу кадрів підприємства (організації).

Контроль за проходженням студентами практики здійснюється керівниками практики від організації та від кафедри.

Після завершення практики керівник від організації пише в щоденнику студента відгук з оцінкою діяльності практиканта. Заповнений щоденник додається до звіту про практику.

Після закінчення практики студент представляє на кафедру щоденник і звіт, оформлені відповідно до вимог щодо їх заповнення, як підставу допущення до захисту звіту.

Перевірку звіту здійснює керівник практики від кафедри.

Підсумки практики підводяться у процесі захисту звіту студентом перед комісією, призначеною завідувачем кафедри, протягом двох тижнів після закінчення практики згідно із затвердженим графіком.

Оцінка захисту звіту диференційована (відмінно, добре, задовільно) за 100-бальною шкалою з урахуванням висновку про діяльність практиканта та оцінки керівника організації. Керівник практики інформує на засіданні кафедри про організацію, проведення та результати проходження студентами практики та захисту звіту з практики.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ І РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. ДСТУ 8302:2015. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання Видання офіційне. Київ : ДП «УкрНДНЦ», прийнято та надано чинності: наказ ДП «УкрНДНЦ» від 22 червня 2015 р. № 61 з 2016-07-01; згідно з наказом ДП «УкрНДНЦ» від 04 березня 2016 р. № 65 змінено дату чинності 2016. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://lib.pu.if.ua/files/dstu-8302-2015.pdf>.
2. ДСТУ ГОСТ 7.1:2006. Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання (ГОСТ 7.1–2003, IDT) / Нац. стандарт України. – Вид. офіц.; чин. з 2007–07–01. – Київ : Держспоживстандарт України, 2007. – III, 47 с. – Електрон. аналог друк. публ.: режим доступу: <http://www.nilc.ru/?p=met>
3. Кодекс законів про працю України. Редакція від 07.01.2017, підстава [1769-19](#) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: підстава [1769-19](#) <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/322-08>
4. Методологія наукових досліджень у статистиці : навч. посібник / [Матковський С. О., Вдовин М. Л., Гринькевич О. С., Зомчак Л. М., Лагоцький Т. Я., Панчишин Т. В.] – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2014. – 378 с.
5. Національна рамка кваліфікацій. Затверджена Постановою Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF>.
6. Про вищу освіту. Закон України від 01.07.2014 № 1556-VII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
7. Про наукову і науково-технічну діяльність. Закон України від 26.11.2015 № 848-VIII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/848-19>.

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА**

Економічний факультет

Реєстр. № _____

від «__» _____ 2019 р.

Кафедра статистики

ЗВІТ

ПРО ПРОХОДЖЕННЯ ВИРОБНИЧОЇ (ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ) ПРАКТИКИ

студентки шостого курсу, спеціальності 051 «Економіка»

спеціалізації «Бізнес-статистика і аналітика» групи ЕктМ-61с

(прізвище, ім'я, по батькові)

Місце проходження практики: *(вказати назву підприємства (організації, установи) практики, адресу)*

Керівники практики:

від університету

доцент

*від підприємства (організації, установи) практики
(вказати посаду і прізвище, ініціали керівника практики)*

м.п.

_____ (підпис)

Захищено з оцінкою

Національна шкала _____

Кількість балів _____

Оцінка ECTS _____

«__» _____ 2019 року

Члени комісії

_____ (підпис) (прізвище та ініціали)

_____ (підпис) (прізвище та ініціали)

_____ (підпис) (прізвище та ініціали)

м. Львів - 2019 рік

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
МЕТА І ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ ВИРОБНИЧОЇ (ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ) ПРАКТИКИ.....	4
БЮДЖЕТ РОБОЧОГО ЧАСУ ПРАКТИКИ.....	6
БАЗИ ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ	7
ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИКИ	8
ВИМОГИ ДО ЗВІТУ	10
ФОРМИ І МЕТОДИ КОНТРОЛЮ	12

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

МАТКОВСЬКИЙ Семен Олексійович
ГРИНЬКЕВИЧ Ольга Степанівна
ПАНЧИШИН Тарас Володимирович

ВИРОБНИЧА (ПЕРЕДДИПЛОМНА) ПРАКТИКА

*програма і методичні рекомендації
для студентів спеціальності 051 «Економіка»
спеціалізації «Бізнес-статистика і аналітика»*

Підп. до друку 10.09.2019 р. Формат 60×84/16.
Папір друк. Друк на різогр. Умовн. друк. арк. 0,8
Тираж 30 прим. Зам. № _____

Видавничий центр Львівського національного університету
імені Івана Франка 79000 Львів, вул. Дорошенка, 41.